

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Kultury
Fizycznej,
Sportu
i Turystyki**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
TURYSTYKI
(NR 9)
z dnia 21 lutego 2025 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki – podkomisji stałej do spraw turystyki (nr 9)

21 lutego 2025 r.

Podkomisja stała do spraw turystyki, pod przewodnictwem posła **Piotra Górnikiewicza (Polska2050-TD)**, przewodniczącego podkomisji, rozpatrzyła:

– **informację na temat agroturystyki w Polsce oraz planów jej rozwoju w najbliższym czasie.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Borys** sekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki wraz ze współpracownikami, **Sylwia Staniuk** zastępca dyrektora Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Wilk-Grzywna** wiceprezes Polskiej Organizacji Turystycznej wraz ze współpracownikami, **Henryk Urbaś** – asystent przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Krzysztof Majer, Damian Stanisławski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Piotr Górnikiewicz (Polska2050-TD):

Dzień dobry. Witam bardzo serdecznie. Minęła godz. 9.00. Chciałbym otworzyć posiedzenie podkomisji stałej do spraw turystyki.

Stwierdzam kworum.

Witam bardzo serdecznie zaproszonych gości: pana Piotra Borysa – sekretarza stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki; panią Elżbietę Wyrwicz – radcę w Departamencie Turystyki w Ministerstwie Sportu i Turystyki; panią Sylwię Staniuk – zastępcę dyrektora Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi; panią Agnieszkę Skrętowską – naczelnik wydziału w tymże departamencie MRiRW; panią Małgorzatę Wilk-Grzywnę – wiceprezes Polskiej Organizacji Turystycznej; pana Jacka Janowskiego – dyrektora Departamentu Wsparcia i Rozwoju Turystyki POT.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie informacji na temat agroturystyki w Polsce oraz planów jej rozwoju w najbliższym czasie. Może zaczniemy od pana ministra, jak to zwykle bywa. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki Piotr Borys:

Bardzo dziękuję. Zrobię krótkie wprowadzenie. Rozumiem, że Polska Organizacja Turystyczna oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi uzupełnią tę kwestię. Agroturystyka, turystyka na terenach wiejskich – faktycznie jest tak, że nie mamy ciągle definicji ustawowych, które wprost określałyby na poziomie europejskim, czy na poziomie polskim ten rodzaj turystyki. Agroturystyka, turystyka na terenach wiejskich jest częścią gospodarki, która ma ogromny potencjał, wydaje się, że ciągle niewykorzystany, ale mający przed sobą bardzo, bardzo istotną rolę i perspektywę. Po pierwsze dlatego, że ruch turystyczny w Polsce rośnie. Mniej więcej mamy już wzrosty pocovidowe w tym roku na poziomie około 5%. Turystyka to niemal 5% PKB. Łącznie turyści w Polsce zostawiają 100 mld zł przychodu.

Teraz jest pytanie, czy jesteśmy w stanie zbudować i stworzyć taki potencjał, aby w ramach spędzenia wolnego czasu na terenach wiejskich budować marki i produkty turystyczne, które będą odpowiadały turystom, często bardzo wymagającym. Każdy poszukuje czegoś wyjątkowego, spędzenia wolnego czasu, odpoczynku. Wszystkie te atuty są dzisiaj na polskiej wsi. Turystyka zrównoważona ma swoje określone miejsce i jej potencjał będzie tylko rósł. Żeby on mógł być wkomponowany przede wszystkim w oczekiwania współczesnych turystów, często bardzo wysokie, musi być przygotowana dobra oferta, dobry produkt turystyczny.

Chcemy z turystyki wiejskiej, agroturystyki – będę zamiennie używał tych sformułowań – stworzyć jeden z ważnych obszarów funkcjonowania polskiej turystyki. Dlatego będziemy chcieli w tym roku zlecić taką kompleksową strategię rozwoju turystyki wiejskiej i wkomponować ją w system strategii rozwoju turystyki polskiej. Zakładam, że w marcu uda nam się ogłosić przetarg, konkurs na wyłonienie firmy, która pomoże nam stworzyć strategię rozwoju polskiej turystyki. Myślę, że jej wyłonienie zajmie przynajmniej pół roku. Nie mamy w Polsce, tak jak kilkakrotnie wspominałem, od 4–5 lat żadnego dokumentu strategicznego. Trochę te rzeczy rozwijają się samoczynnie, rynkowo, natomiast nie mamy kierunków rozwoju turystyki ujętych w aktualnych dokumentach strategicznych.

Z jednej strony będziemy chcieli stworzyć dokument strategiczny, ale nie czekając na to, kiedy rozpoczniemy prace, będziemy prosili 16 marszałków województw, żeby rozpoczęli równolegle wraz z nami prace nad aktualizacją strategii regionalnej. Na obszarach regionalnych marszałkowie mają wprost przypisaną kompetencję do prowadzenia agroturystyki. Dlaczego o tym mówię? Mówię o tym dlatego, że podobnie jak dokumenty krajowe, podobnie większość dokumentów regionalnych już jest zdezaktualizowana – albo ich nie ma, albo ich czasookres dobiega końca. Każdy z regionów będzie chciał i będzie mógł pokazać swoje potencjały wynikające właśnie z różnych form turystyki. Oprócz tego równolegle będziemy chcieli zaprosić bardzo szerokie środowiska do tego, aby stworzyć w przeciągu tego roku 11 strategii tematycznych, które wyciągną z poszczególnych obszarów maksimum potencjału, planów działań. Chcemy dedykować ją całemu środowisku zajmującemu się turystyką na terenach wiejskich, agroturystyką. To właśnie jedna ze strategii tematycznych. Część z nich się będzie na siebie nakładała.

Oprócz strategii na obszarach wiejskich, chcemy pokusić się o to, aby powstała strategia rowerowa Polski, która także przecina bardzo wiele obszarów wiejskich i pozwala na synchronizację miejsc, które mogą służyć turystyce rowerowej. Przecież turyści rowerowi też gdzieś chcą się przespać, chcą mieć miejsce spędzenia czasu czy wprost skorzystania z posiłku.

Turystyka konna to niezwykle dynamicznie rozwijający się segment w Polsce, który akurat jest także bardzo blisko związany z turystyką wiejską. Mamy 200 tys. posiadaczy koni, stajni, stadnin. Chcemy wymusić tak naprawdę tworzenie szlaków turystycznych, konnych. Zrobiła to Francja. To jest także dedykowane Polskiemu Związkowi Jeździeckiemu i Polskiemu Związkowi Hodowców Koni.

Turystyka kulinarna, związana przede wszystkim z promocją produktu lokalnego, ale także generująca takie marki czy też taki sposób promocji polskiej kuchni, aby wejść w większym wymiarze także w system Michelin. Mamy dzisiaj tylko właściwie trzy regiony, które są przypisane wprost do gwiazdek Michelin i to jest po prostu mikroskala tego, co ma na przykład Hiszpania. To jest jeden z elementów. Mówię o takim szerszym spojrzeniu na turystykę kulinarną.

Jest oczywiście cała turystyka MICE, czyli przemysłu spotkań, wokół którego buduje się ruch turystyczny i ten ruch turystyczny jest generowany. Chcemy, żeby cała część branży wyjazdowej i przyjazdowej turystyki także przygotowała nam swoją sektorową strategię. To jest między innymi kwestia budowy marki polskiej, czyli jeżeli spojrzymy na to, w jaki sposób identyfikowana jest Polska. Ta marka turystyczna czy też marka Polski, wymaga absolutnie przededefiniowania. Są przykłady takie jak chociażby hiszpańskie, gdzie jest specjalna agencja, marka España, która zajmuje się wyłącznie tym, aby budować tę część magnesu, pewnej identyfikacji. Na przykład Hiszpania i analogia Polski – z czym kojarzymy tak naprawdę dzisiaj Polskę? Tutaj mamy dużo do zrobienia, dlatego że inaczej Polska jest kojarzona na zewnątrz, a inaczej wtedy, kiedy turysta przyjedzie, doświadczy i ma inny zupełnie obraz kraju nowoczesnego, otwartego, gościnnego, z ogromnym potencjałem. Te 11 strategii sektorowych ma nam uzupełnić ten wkład do dużej strategii.

Jeżeli popatrzymy na dane statystyczne, mamy obecnie 8387 obiektów agroturystycznych, według naszych danych, na koniec 2023 r., które dysponują blisko 100 tys. miejscami noclegowymi w Polsce. Są oczywiście dominujące regiony: Małopolska – 18 tys. miejsc noclegowych, 5488 podmiotów; Podkarpacie – 905 gospodarstw agroturystycznych, ponad 8 tys. miejsc; Pomorskie, przyzwocie – 670; Dolnośląskie – 730 podmiotów prowadzących agroturystykę. Te elementy także będziemy chcieli pokazać.

Powiem państwu również, że w tej strategii rozwoju turystyki wiejskiej będziemy chcieli zachęcić wszystkie podmioty do tego, aby zaczęły ze sobą współpracować. Mam nadzieję, że udało nam się je skutecznie namówić. Mamy w Polsce 291 lokalnych grup działania. Każdy z nas, kto zna LGD wie, jak są aktywne. Właściwie myślę, że większość z nich ma również lokalne strategie rozwoju turystyki, w jaki sposób przyciągać klientów, turystów na tereny wiejskie. Jest tam zlokalizowana cała baza noclegowa, są także przedsiębiorcy, rolnicy, tworzą się produkty lokalne, są tysiące wydarzeń. Chodzi o to, żeby zachęcić i będziemy także gorąco prosić – jesteśmy już po pierwszych rozmowach – aby Polska Sieć LGD, która jest sfederalizowana, mogła również uczestniczyć w pisaniu tej strategii, także w przeglądzie tych kilkuset mikrostrategii turystycznych, żeby stworzyć swoisty produkt turystyczny na wsi. Wielokrotnie miałem okazję widzieć, co Francja zrobiła przez te lata. Taka ucieczka świadomych turystów na wieś, gdzie mamy często unikatowy potencjał kulturowy, architektoniczny, przyrodniczy jest absolutnie elementem przyciągającym. Trzeba stworzyć dobre produkty, także dobrze je sprzedać.

Obecnie kluczem jest dostęp do informacji o tym, żeby każda kwatera agroturystyczna była sprzężona do odpowiedniej aplikacji i mogła w systemie on-line oferować to, co akurat klientowi jest potrzebne. Często jest tak, że planujemy jakiś wyjazd i szukamy w jakimś terenie geograficznym wyjątkowych miejsc. To jest także w niektórych przypadkach kwestia overtourismu, czasami zmasowana część nadwyżki turystów w wysokim sezonie, czyli miasto, Kraków itd. Jak budować również sąsiednie produkty turystyczne, aby wykorzystać część tego potencjału do odwiedzenia, spędzenia jednego, dwóch dni, dwóch czy trzech noclegów. To jest kwestia zarządzania całym systemem. Na pewno będziemy chcieli do tego wykorzystać LGD.

Kolejna rzecz, część z tych segmentowych strategii turystycznych będzie miała tak zwane zbiory wspólne, to znaczy jeżeli zlecimy branży wodnej przygotowanie strategii sektorowej rozwoju turystyki wodnej w Polsce, gdzie potencjał między innymi turystyki kajakowej jest tworzony, nie wyobrażam sobie tego, że wyznaczając ciekawe trasy, na przykład kajakowe, które są na polskich rzekach, nie sprzęgnąć tego również z częścią związaną z agroturystyką. Te rzeczy będą się na siebie absolutnie nakładały. Jeżeli będzie kwestia inwestycji w mini przystanie kajakowe i pomosty do uprawiania turystyki, bezpiecznej, wodnej, to też musimy te elementy ze sobą połączyć, że tworząc produkt turystyczny, czy wyznaczając szlak, łączymy potencjały. Podobnie turystyka rowerowa, jeżeli Green Velo przebiega – Green Velo to przepracowało, jest pani prezes, która tworzyła Green Velo w Polsce – te elementy muszą być po prostu powiązane wokół ukierunkowania potoku turystów, którzy są, żeby agroturystyka mogła zwiększać swój potencjał na terenach wiejskich. Takie działania w tym roku przyjmujemy.

Państwo macie materiały, które zostały przez nas przygotowane, także część elementów ankietowych, zrobione przez Federację Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”. To są bardzo ciekawe badania ankietowe, które pokazują między innymi jaka jest struktura wiekowa osób prowadzących gospodarstwa agroturystyczne. W większości są to osoby w wieku 50–70 lat. Jest ogromne oczekiwanie, że następcy przejmą prowadzenie tej działalności. Natomiast, żeby ona mogła być opłacalna potrzebujemy zwiększenia popytu na tę wspaniałą formę turystyki. Myślę, że to po prostu jest kwestia budowania produktu turystycznego. Jeżeli jest produkt turystyczny, to staje się modne i wtedy możemy część sposobu spędzania wolnego czasu ukierunkować właśnie na teren wiejski. Wyobrażam sobie, że ten duży wkład stałych informacji do tego systemu będą nam wrzucały także lokalne grupy działania. Tam jest cały magazyn informacyjny wszystkich lokalnych imprez, świąt, produktów lokalnych. Myślę, że MRiRW nas tym wesprze, aby myśląc o rozwoju agroturystyki zwiększyć tę efektywność, potencjał LGD, bo tam jest najwięcej przepracowanych, dobrze przygotowanych informacji.

Tyle tytułem wstępu. Może pani prezes POT jeszcze by uzupełniła. Później odpowiemy na pytania.

Wiceprezes Polskiej Organizacji Turystycznej Małgorzata Wilk-Grzywna:

Witam państwa bardzo serdecznie. Proszę państwa, wzmacnianie produktu turystyki wiejskiej, w ogóle turystyki, jak również promocja produktów turystycznych to domena Polskiej Organizacji Turystycznej. Wzmacniamy produkt turystyczny w różnych kategoriach. Wzmacniamy szlaki rowerowe, pakiety, obszary turystyczne i robimy to w różny sposób – za pomocą

edukacji, czyli szkoleń. Za chwilę państwu opowiem jakiego typu szkolenia organizujemy i które z nich są najbardziej związane ze wzmacnianiem rozwoju turystyki na obszarach wiejskich – jak również poprzez certyfikację produktów turystycznych. Domeną jest przede wszystkim działalność promocyjna, marketingowa POT. Robimy to wielokanałowo, wielonarzędziowo, współpracujemy z mediami, telewizją, radiem. Programy na temat turystyki wiejskiej są stale aktywne w tych mediach. Realizujemy działania również poprzez takie standardowe kanały i narzędzia jak targi turystyczne, eventy, działalność drukowanej prasy, foldery itd.

W 2023 r. i w 2024 r. – mówię o dwóch ostatnich latach, ponieważ nasze projekty mają zwykle charakter wieloletni – organizowaliśmy działania, wydarzenia, które promowały regiony wiejskie, w tym agroturystykę. Były to m.in. takie działania jak turystyczne mistrzostwa blogerów, w których influencerzy i twórcy internetowi promują polskie wsie, oczywiście także i miasta, prezentując na tych terenach wiejskich unikalne aspekty natury, kultury, lokalnych tradycji. Ci influencerzy i twórcy internetowi mają, jak państwo się domyślicie, ogromne zasięgi, ponieważ publikują materiały na swoich blogach, w swoich mediach społecznościowych i są to rzeczywiście najlepsi twórcy internetowi w Polsce w zakresie turystyki.

Sieć EDEN – oczywiście ten program już nie istnieje, ale ten projekt prowadzony przez Komisję Europejską był przez długie lata wdrażany i promowany przez POT. Ciągłe promujemy te produkty z obszarów wiejskich, takich jak Lawendowa Osada, Swołowo, Uroczysko Zaborek, regiony Puszczy Białowieskiej czy Rzeczpospolita Ptasia. To są topowe, można powiedzieć, produkty turystyki zrównoważonej na obszarach wiejskich. One ciągle znajdują się w strefie naszych działań promocyjnych. Jest też taka działalność związana z certyfikacją produktów na obszarach wiejskich. W zeszłym roku nagradzaliśmy Bieszczadzkie Drezyny Rowerowe, które zdobyły złoty certyfikat za 2023 r. Oczywiście to produkt, który znajduje się na terenach wiejskich, w Bieszczadach, ale są także inne produkty. Pan minister wspominał o Green Velo. To jest szlak rowerowy, który miałam przyjemność wdrażać, promować w imieniu pięciu regionów Polski Wschodniej. W 90% przebiega przez obszary wiejskie. Dzięki temu, że powstał ten szlak, że został on promowany, bardzo mocno zaktywizowaliśmy przedsiębiorczość w bliskim sąsiedztwie tego szlaku. Powstały na przykład miejsca przyjazne rowerzystom w różnego rodzaju kwaterach agroturystycznych czy pensjonatach, które to kwatery odnotowały znaczny wzrost obrotów, dzięki temu, że są promowane wspólnie na tym szlaku Green Velo.

Również prowadzimy działalność edukacyjną na rzecz wzmacniania produktu turystyki wiejskiej. Takim przykładem jest cykl naszych 16 konferencji „Współpraca, Innowacje, Turystyka Zrównoważona”, gdzie przede wszystkim omawiane były kwestie turystyki zrównoważonej. Dobre praktyki związane z promowaniem tego, aby w ofercie turystycznej wykorzystywać bardzo mocno dziedzictwo kulturowe, dziedzictwo przyrodnicze, a także aby społeczność lokalna odnosiła korzyści z organizacji danej oferty turystycznej, a nie tylko turysta. Bierzymy udział w różnego rodzaju kapitułach. Między innymi bierzemy udział w kapitule konkursu „Kwatery z pasją”, „Odpoczywaj na wsi”, który to projekt jest wdrażany przez Polską Federację Turystyki Wiejskiej. W 2025 r. będą kontynuowane działania edukacyjne i certyfikacyjne. Na przykład w 2024 r. był taki złoty certyfikat, gdzie wartość nagrody to wynosiła 250 tys. zł w zakresie działań promocyjnych. Ten tytuł zdobył Bałtowski Kompleks Turystyczny. Proszę sobie wyobrazić, szanowni państwo, jest to kompleks, który znajduje się na terenie maleńkiej wsi. To jest wieś, która ma 3 tys. mieszkańców, natomiast liczba odwiedzających to jest 450 tys., nawet nie tyle odwiedzających, co turystów. To jest wielka aktywizacja miejscowej ludności. Tam obecnie działają wyciągi orczykowe, odbywają się spływy tratwami i cały czas produkt wzorcowo się rozwija, zatrudniając wielkie rzesze mieszkańców, tam praktycznie każdy mieszkaniec Bałtowa, jak również z okolicznych miejscowości, z okolicznych wsi. zatrudniony jest w kompleksie.

Ministerstwo Sportu i Turystyki wdraża z kolei projekt „Polskie Marki Turystyczne”, gdzie na przykład wyróżniona została Kraina Lessowych Wąwozów w województwie lubelskim. Miałam okazję uczestniczyć jeszcze przed karierą w POT jako osoba, która szkoliła uczestników, członków Lokalnej Organizacji Turystycznej Kraina Lessowych Wąwozów. To jest rzeczywiście marka, która rozwija się fantastycznie na terenach wiejskich, promując spokojny wypoczynek w gospodarstwach agroturystycznych, pensjonatach, pokazując,

że jest to fantastyczna szansa na wyciszenie się w takim sielskim, wiejskim klimacie. Wiele innych produktów turystycznych jest również promowanych w ramach „Polskich Marek Turystycznych”.

Kampanie medialne to jest drugi obszar naszej działalności. W 2024 r. – żeby już tak skrótowo podejść do tematu – przede wszystkim skupiliśmy się na promocji tych obszarów, które były po prostu w jakiś sposób poszkodowane. Są to regiony Polski Wschodniej, takie jak Podlasie czy województwo lubelskie, które znalazły się w szczególnej sferze naszych zainteresowań. Zorganizowaliśmy kampanię promującą regiony Polski Wschodniej na rynkach zarówno zagranicznych, w Czechach, Słowacji, Niemczech, jak również na obszarze Polski. Również dedykowaliśmy wiele działań w telewizji regionom Polski Wschodniej, szczególnie Podlasiu. Jest program „Pytanie na Śniadanie”, również programy z obecnością Karola Okrasy, Paskala Brodnickiego, którzy zresztą promowali ten teren na swoich kanałach influencerskich.

Proszę państwa, również w 2025 r. będą podejmowane takie analogiczne działania promujące przede wszystkim produkty funkcjonujące na obszarach wiejskich. Między innymi już wkrótce na targach ITB w Berlinie mamy zamiar zorganizować food corner, gdzie właśnie będą promowane, prezentowane przede wszystkim wyroby gastronomiczne, lokalna i regionalna kuchnia. Tego typu przedsięwzięcia będziemy również organizować na innych targach turystycznych. Będziemy również organizować taką serię 16 odcinków „Pytanie na Śniadanie” we współpracy z regionalnymi i lokalnymi organizacjami turystycznymi, gdzie regiony zaproponują swoje najciekawsze produkty turystyki wiejskiej, które będą promowane w tychże audycjach. Będzie również zorganizowana kampania promująca te regiony i turystykę wiejską, zwłaszcza z Polski Wschodniej, na rynkach zagranicznych.

Proszę państwa, ostatni obszar naszej działalności to są podróże studyjne i aby poszerzyć tą ofertę agroturystyki w Polsce, Polska Organizacja Turystyczna organizuje podróże studyjne nie tylko dla dziennikarzy, dla influencerów, ale także dla touroperatorów, ponieważ te poszkodowane regiony, czyli tak zwane popowodziowym – mamy na myśli Dolny Śląsk przede wszystkim, ale również województwo opolskie, lubuskie, jak również regiony Polski Wschodniej – tego oczekują. Po prostu potrzebują, aby touroperatorzy, biura podróży połączyły te regiony w swoją ofertę zarówno na rynku krajowym, jak i zagranicznym. Przykładem jest wyjazd dziennikarzy francuskich na Roztocze do województwa lubelskiego, ale także do województwa małopolskiego w zeszłym roku, podróż włoskich dziennikarzy do Kazimierza Dolnego, w okolice Sandomierza, na Warmię i Mazury, Holendrzy, holenderscy dziennikarze odbyli podróż prasową, tutaj były wzięte pod uwagę tylko obszary wiejskie, spotkanie z naturą we współpracy z regionem podlaskim. Były też prowadzone tego typu kampanie na rynkach zagranicznych, na przykład kampania internetowa „Poza utartymi szlakami”, „Wakacje w Polsce w stylu slow” – to była kampania prowadzona na rynku holenderskim, „Cztery Żywioty” – kampania prowadzona w Rzymie, na rynku włoskim, czy „Poland – discover your roots” – na rynku Stanów Zjednoczonych. Również zainteresowaliśmy się Japończykami – a właściwie Japończycy nami – którzy robią dużą kampanię prezentującą nasze zasoby kulturowe i przyrodnicze na rynku japońskim.

Rok 2025 również obfitował będzie w działania promujące polską wieś wśród zagranicznych turystów. Powiem państwu, że regiony Polski Wschodniej na przykład upodobali sobie turyści z Zatoki Perskiej, dlatego też będą organizowane wyjazdy studyjne dla dziennikarzy, dla touroperatorów. Są już zakontraktowane tego rodzaju wyjazdy do regionu podlaskiego, ale nie tylko, także do Mazowsza. W materiałach mają państwo pokazane miejsca, które te osoby, ci dziennikarze odwiedzają, na przykład Wiejski Ośrodek Warsztatowy w Klimczycach-Kolonii, gdzie oferta turystyki wiejskiej jest świetnie zaprezentowana.

Proszę państwa, to był absolutny skrót naszych działań. Postanowiliśmy się skupić na działaniach związanych z turystyką na obszarach wiejskich, z agroturystyką. Wymieniłam kilka tylko kanałów, bo tak naprawdę we wszystkich naszych działaniach, na wszystkich imprezach targowych, na wszystkich eventach, ten wątek turystyki wiejskiej jest bardzo mocno prezentowany. Zwłaszcza rozwijającą się turystykę na obszarach wiejskich promujemy na rynku krajowym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Górnikiewicz (Polska2050-TD):

Bardzo serdecznie dziękuję. Otwieram dyskusję. Pozwolę sobie zadać pytanie do pana ministra na temat dwóch wrażliwych obecnie terenów – przygranicznych i popowodziowych. Czy w jakikolwiek sposób możemy w dwóch zdaniach tę sytuację zdiagnozować, bo wiem, że tam też jest pomoc państwa. Proszę o odpowiedź w tym punkcie, jeżeli to możliwe.

Sekretarz stanu w MSiT Piotr Borys:

Jeżeli chodzi o najbardziej newralgiczne miejsce w ubiegłym roku, a więc Podlasie i strefę przygraniczną, wyłączoną, ten pas wyłączony z części ruchu turystycznego, w ubiegłym roku przekazaliśmy, zrobiliśmy promocję Podlasia za około 2 mln zł i głównie tej części Białowieży, bo tam było największe wstrzymanie ruchu turystycznego wtedy, kiedy pojawiły się te pierwsze informacje dotyczące kwestii bezpieczeństwa. Przekazaliśmy również fundusze w formie konkursów i cieszyliśmy się, że dwa główne loty – białowiecki i lot nad Bugiem także otrzymały w konkursie środki promujące tę formę turystyki. O ile lipiec był gorszy to w sierpniu i wrześniu było odbicie ruchu turystycznego na tych terenach. Jeżeli chodzi o popowodziówkę to mamy tylko środki publiczne, to znaczy związane z odbudową infrastruktury turystycznej i sportowej.

Obecnie mamy chyba trzy wnioski, które do nas wpłynęły – parki zdrojowe, ścieżki rowerowe, część infrastruktury turystycznej, ale publicznej. W Stroniu Śląskim na przykład będą mogli wystąpić o odbudowę zniszczonego komunalnego czy gminnego hotelu. Obok, w tym samym kompleksie, został zniszczony basen. Właściwie cała część tej inżynierii basenowej została zniszczona, zalana. Mamy na to prawie 500 mln zł w konkursach na obiekty sportowe, które też częściowo służą turystyce oraz na publiczne obiekty wpływające na turystykę, punkty informacji turystycznej do odbudowania. Tak jest na przykład w Nysie. Są też parki zdrojowe, na pewno w Głuchołazach, gdzie zapowiadano złożenie wniosku. Mówię o tych rzeczach, które wpływają na publiczną część infrastruktury turystycznej.

Przewodniczący poseł Piotr Górnikiewicz (Polska2050-TD):

Super, bardzo dziękuję. Teraz proszę o zabranie głosu przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zastępca dyrektora Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sylwia Staniuk:

Dzień dobry państwu. Wysoka Komisjo, szanowni państwo, Sylwia Staniuk – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zastępca dyrektora w Departamencie Oświaty i Polityki Społecznej. Dziękuję bardzo serdecznie za wypowiedzi pana ministra. Oczywiście bardzo chętnie włączymy się we współpracę. Bardzo mnie ucieszył wątek lokalnych grup działania, bo nie ukrywam, że to jest temat dla mnie bardzo bliski, ponieważ od 2007 r. do początku 2024 r. zajmowałam się właśnie podejściem „LEADER RLKS”, więc myślę, że znajdziemy wiele wspólnych tematów i możemy skorzystać z wielu doświadczeń, chociażby we wdrażaniu programów, gdzie finansowaliśmy budowę szlaków konnych, ścieżek rowerowych i gdzie pracowaliśmy też między innymi nad zagadnieniami nietypowymi, czyli na przykład nad rozdysponowaniem ruchu turystycznego, kiedy jego nadmiar zaistnieje. To wcale nie są tylko miasta, ale właśnie wspomniany niedawno Bałtów. Tam jest bardzo ciekawy przypadek, kiedy mamy te dziewięć gmin, które ze sobą tak wspaniale współpracują, naprawdę tylko podziwiać, uczyć się i propagować takie przykłady.

Jeżeli chodzi o turystykę wodną, to chciałabym wspomnieć też o lokalnych grupach rybackich. One też miały swoje strategie turystyczne. Myślę, że to jest wartościowy wątek. Teraz ich będzie ich troszeczkę mniej, natomiast takie grupy też są. Jeżeli chodzi o produkty regionalne, chciałabym na początku się odnieść do państwa wypowiedzi. Też zwracamy na to uwagę. Mamy bardzo fajne przykłady też w lokalnych grupach działania, chociażby „Dolina Karpia”, „Na Śliwkowym Szlaku”, to są szlaki tematyczne warte rozpropagowania.

Jeżeli chodzi o nasze działania, okazuje się, że działamy na bardzo analogicznych płaszczyznach. Zależy nam przede wszystkim właśnie po pierwsze na informowaniu, uświadamianiu co to jest turystyka wiejska, co to jest agroturystyka, na edukacji kolejnych pokoleń i w tym zakresie mamy swoje działania. Troszeczkę mniej działamy w certyfikacji wydaje mi się, ale też chcemy ten temat rozwijać. Oczywiście promocja. Myślę, że to są takie tematy, gdzie naprawdę widzę, że się rozumiemy.

Danych statystycznych pewnie już nie będę podawać. Może mamy troszeczkę świeższe, ale niewiele się różnią. W każdym razie ważne jest to, że tendencja jest wzrostowa. Liczba kwaterodawców rośnie, w związku z tym liczba miejsc również, natomiast tak jak pan minister zauważył, wiek naszych kwaterodawców jest zaawansowany i chcielibyśmy to zmienić. Być może nasze działania edukacyjne pomogą nam ten stan po prostu poprawić. Z takich głównych projektów, na których ostatnio się skupiamy w zakresie promocji turystyki wiejskiej mamy taki dla nas można powiedzieć flagowy projekt „Odpoczywaj na wsi”. W ramach tego projektu mamy kilka podprojektów, czyli po pierwsze udział naszego stoiska na różnorodnych targach, emisjach spotów promujących wypoczynek na wsi w telewizji publicznej, konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży. Bardzo zależy nam na tym, żeby też to młode pokolenie uwrażliwić na to, co oferuje wieś, żeby dzieci, szczególnie te mieszkające na obszarach wiejskich, umiały dostrzec, uwrażliwiły się na to, co je otacza, bo czasami właśnie dzieci będące na wsi, po prostu pasjonują się tym, czego nie mają, zapominając albo nie dostrzegając wartości, które je otaczają. Oczywiście przeznaczamy też środki na zakupy materiałów informacyjno-promocyjnych na potrzeby realizacji tego projektu.

W 2024 r. braliśmy udział w następujących wydarzeniach: Piknik nad Odrą w maju, Ogólnopolskie Dożynki Jasnogórskie na przełomie sierpnia i września, Targi Smaków Regionów w Poznaniu we wrześniu, Międzynarodowe Targi Turystyczne w listopadzie. Muszę powiedzieć, że to stoisko, które mamy na tych targach jest wystylizowane na wiejską chatę i zawsze budzi duże zainteresowanie, przyciąga turystów, jest rozpoznawalne i bardzo dobrze odbierane. W 2025 r. oczywiście będziemy kontynuować ten projekt. Mamy obecnie zaplanowane trzy wydarzenia w pierwszej połowie roku: Międzynarodowe Targi Turystyki i Czasu Wolnego w marcu, Piknik nad Odrą w Szczecinie w maju oraz Targi Turystyki „W Stronę Słońca” na przełomie maja i czerwca.

Jeżeli chodzi o spoty telewizyjne, stworzono 30 sekundowy spot, którego emisja odbyła się w dniach 8–30 czerwca 2024 r. O konkursie plastycznym wspominałam, rzeczywiście odbyła się kolejna edycja, już piąta. Prac, które podległy ocenie w kolejnych etapach było około 1500, więc to w jakiś sposób dowodzi, że udało nam się w pewien sposób młodzież zainteresować. Młodzież, tak naprawdę dzieci, bo to w grupach wiekowych klas 1–3 i 4–8. Dziękuję serdecznie za współpracę przy organizacji tego konkursu. Jeżeli chodzi o wsparcie inwestycyjne, cieszymy się bardzo, że udało nam się do „Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2021–2027 do interwencji „LEADER” włączyć także zakres, tak naprawdę dwa zakresy, które nas bardzo interesują. Interwencja „LEADER” jest bardzo rozbudowana, mamy tam bardzo dużo podzakresów wsparcia, gdzie dwa tak naprawdę możemy w sposób bardzo wymierny wykorzystać na rozwój turystyki wiejskiej. Ten pierwszy zakres wspiera przedsiębiorców na etapie tworzenia przedsiębiorstwa oraz jego rozwoju, a drugi specjalnie dedykowany jest pozarolniczym funkcjom małych gospodarstw rolnych i tam jest też właśnie podzakres dotyczący inwestycji w gospodarstwa oferujące usługi agroturystyczne. Specjalnie dedykowany, o podwyższonym poziomie współfinansowania, bardziej korzystnym dla beneficjenta, bo w klasycznym zakresie dla klasycznego przedsiębiorcy możemy zaoferować współfinansowanie na poziomie 65%, a dla kwaterodawców, którzy posiadają gospodarstwo rolne możemy dofinansować nawet do 85% kosztów kwalifikowalnych. Wsparcie na podjęcie takiej działalności jest wsparciem ryczałtowym do 150 tys. zł na rozwój i jest też refundacja części kosztów kwalifikowalnych do 500 tys. zł. Nie ukrywam, że jest to podejście „LEADER”, w związku z tym być może na terenie całego kraju nie będzie równego dostępu do tej pomocy, bo wszystko zależy od lokalnej grupy działania, jak przeprowadziła diagnozę swojego obszaru, czy rzeczywiście jest gotowa do tego, żeby inwestować w tę gałąź gospodarki. Prawdopodobnie część z nich się zdecydowało i tam taka oferta będzie dostępna. Dużo zależy właśnie od samej lokalnej grupy działania i w jaki sposób skonstruowała strategię rozwoju.

Cóż mogę jeszcze powiedzieć? Wspominałam, że interesuje nas bardzo edukacja, tak jak mówiliśmy, poprzez konkurs dla najmłodszych, natomiast w ramach naszej działalności jako ministerstwa, w ramach szkół rolniczych, chcemy też propagować zawód technik turystyki na obszarach wiejskich. Mamy kilka szkół, które prowadzą kształcenie na takim właśnie kierunku. Jest to Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Gołotczyźnie, Nowym Targu, Bielicach, Hańczowej i Bożkowie oraz Samostrzelu. W zawodzie wyodrębnione są następujące kwalifikacje: prowadzenie działalności turystycznej na obszarach wiejskich

i prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego. Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik turystyki na obszarach wiejskich powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań w zakresie kwalifikacji i prowadzenia działalności turystycznej na obszarach wiejskich: przygotowania i sprzedaży imprez i usług turystycznych na obszarach wiejskich, realizowania i rozliczenia imprez i usług turystycznych na obszarach wiejskich. W zakresie kwalifikacji prowadzenia gospodarstwa agroturystycznego do: organizowania prac w gospodarstwie rolnym, organizowania działalności agroturystycznej, obsługi klienta w gospodarstwie agroturystycznym.

Pracujemy jeszcze nad kolejnym projektem edukacyjnym, nad branżowym centrum umiejętności. Tak naprawdę już to wszystko się dzieje. W ramach tego centrum umiejętności – jest to taka publiczna lub niepubliczna jednostka systemu oświaty, która ma cechować się zaawansowaną technologią, kształceniem i egzaminowaniem naszych uczniów – ma prowadzić działalność w zakresie branży edukacyjno-szkoleniowej, wspierając współpracę szkół, placówek, uczelni z pracodawcami, innowacyjno-rozwojową, upowszechniającą wiedzę i nowe technologie oraz transformację ekologiczną i cyfrową, wspierającą realizację doradztwa zawodowego dla uczniów i aktywizację zawodową studentów i doktorantów, absolwentów studiów. Do współpracy w ramach tego branżowego centrum umiejętności włączyła się szkoła w Nowym Targu. Centrum współpracuje również z Lokalną Organizacją Turystyczną Made in Zakopane oraz z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, oddział w Krakowie. W związku z tym zgromadziliśmy tam chyba największe siły, które są w naszych kompetencjach, jako MRiRW. Mijmy nadzieję, że to nam w jakiś sposób usystematyzuje działania i przełoży się na jakość w edukacji. Projekt będzie wdrażany w latach 2025–2026 i zobaczymy jak to wszystko się ułoży. Kwota dofinansowania tego projektu to 10 mln zł. Zależy nam na popularyzacji zawodu technika turystyki na obszarach wiejskich oraz też na wspieraniu dorosłych w zakresie podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowania zawodowego. Zależy nam też na kreowaniu produktu agroturystycznego, jako takiego. Cóż jeszcze powinienam dodać? Projekt jest dość rozbudowany. Wszystkie szczegóły państwo macie w materiałach.

Jeszcze powinienam pewnie powiedzieć kilka słów o naszych jednostkach doradztwa rolniczego. Z jednej strony współpracujemy z wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego nad różnymi projektami, w tym chociażby nad organizacją konkursu plastycznego dla dzieci. Oddział w Krakowie prowadzi nam nieustannie szkolenia dla doradców w zakresie rozwijania agroturystyki, turystyki wiejskiej. Jest to tak naprawdę działalność prowadzona już od 30 lat. Ośrodki doradztwa organizują cyklicznie konferencję Ogólnopolskie Sympozjum Agroturystyczne. Odbiło się też 20 jubileuszowe Ogólnopolskie Sympozjum Agroturystyczne, któremu towarzyszyła publikacja monografii naukowej: „Instytucje i organizacje wobec turystyki wiejskiej w Polsce”. Tych działalności Centrum Doradztwa Rolniczego w Krakowie jest bardzo dużo. Centrum przygotowało też obszerny, pięciotomowy wydawnictwo: „Podręcznik trenera turystyki wiejskiej”, opracowało także moduły szkolenia e-learningowego: „Kompetentny trener turystyki wiejskiej”. Jak wcześniej wspominałam, centrum uczestniczy w tym branżowym centrum umiejętności. Nie można też nie wspomnieć o inicjatywie centrum w Krakowie Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych. Mamy ich aktualnie 333 i bardzo nam zależy na tym – nie wiem czy nam się uda – żeby zainteresować młodzież szkolną właśnie zagrodami edukacyjnymi, czy akurat na przykład nie moglibyśmy tutaj wejść we współpracę z Ministerstwem Edukacji Narodowej, żeby jednak zachęcić, żeby uczniowie szkół podstawowych, co najmniej w ramach tak zwanej zielonej szkoły jednak brali pod uwagę też nasze zagrody edukacyjne.

Powinam też wspomnieć na pewno o działaniach Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi na rzecz turystyki wiejskiej, który realizuje swoje sztandarowe zadania dotyczące zachowania dziedzictwa i kultury, natomiast wiele z tych zadań łączy się nieodłącznie z turystyką. Chociażby w ubiegłym roku została zorganizowana konferencja poświęcona muzealnictwu prywatnemu i społecznemu. W ramach tej konferencji rodziły się ad hoc już takie pierwsze projekty, które same wręcz zachęcają do stworzenia szlaków łączących te prywatne jednostki. Rzeczywiście nie mamy metody na finansowanie takich prywatnych przedsięwzięć, natomiast to się nawet samo układa w takie szlaki turystyczne. Być może to jest temat, nad którym moglibyśmy popracować. Instytut prowadzi ciekawe „Wyprawy terenowe z Etnoekipą”. Uczniowie szkół podstawowych mogli wziąć udział w zajęciach tematycznych

i lekcjach muzealnych. Dzięki temu przedsięwzięciu, uczniowie mieli okazję doświadczenia edukacji blisko natury, w konkretnych gospodarstwach, w tym zagrodach edukacyjnych i lepiej mogli poznać tradycyjną kulturę ludową. Mamy też przygotowany przez narodowy instytut pakiet książek pod tytułem „Wyprawy terenowe z Etnoekipą: poznaj dawną wieś”. W pilotażu tego projektu wzięło udział łącznie 913 uczniów. Będziemy oczywiście zachęcać do kontynuacji.

Nie wiem co jeszcze mogłabym takiego bardzo interesującego przekazać, natomiast, jak widać, próbujemy łączyć różne tematy, skupiać je. One tak naprawdę naturalnie się łączą, ale chcielibyśmy to zrobić jakoś systemowo. Chcemy zadbać o przyszłość, chcemy edukować, chcemy rozpowszechniać informacje. Widzimy, że to co robimy do tej pory sprawdza się i jeżeli będzie okazja, oczywiście będziemy chętni do pracy przy powstaniu strategii.

Przewodniczący poseł Piotr Górnikiewicz (Polska2050-TD):

Bardzo się cieszymy, że dwa ministerstwa tak dobrze ze sobą mogą współpracować. Bardzo dziękuję za przedstawienie tych bardzo obszernych materiałów. Czy ktoś chciałby jeszcze zabrać głos w dyskusji? Nie słyszę zgłoszeń. Powiem państwu jeszcze jedno. W materiale z Ministerstwa Sportu i Turystyki mamy 2022 r. i 2023 r. i mamy 97 135 miejsc noclegowych w 2023 r., natomiast w materiałach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi mamy dane za 2024 r. i to jest już ponad 100 tys. Nie mówię tylko, że to jest na plus, że to idzie w dobrym kierunku, pomimo tego, że te ostatnie dwa lata czy trzy, nie były jakby dla nas zbyt korzystne czy dla rozwoju agroturystyki.

Bardzo państwu dziękuję za to posiedzenie. Dziękuję za poświęcony czas i wszystkie materiały. Dziękuję za dyskusję. Wszystkiego dobrego i do zobaczenia. Dziękuję. Miłego dnia.